

FLERE FRITIDSJOB – FÆRRE REGLER

— når fejedrengen ikke må feje, er der brug for et opgør med bøvl og bureaukrati

ARBEJDSGIVERFORENINGEN KA – PLADS TIL SELVSTÆNDIGE TANKER

Politisk udspil fra Arbejdsgiverforeningen KA

SVM-regeringen har bebudet, at den i løbet af sommeren 2024 kommer med et udspil, der skal gøre det lettere at få unge i fritidsjob.¹ Hos KA er vi enige i regeringens målsætning og vi præsenterer i det følgende 8 konkrete forslag til en mere tidssvarende, dialogbaseret og SMV-venlig tilgang til unges mulighed for at få et fritidsjob.

En række undersøgelser peger entydigt på, at fritidsjob har positive effekter for både den unge, for virksomheden og for samfundet.²

Vi ønsker som arbejdsgiverorganisation at gøre det enklere for virksomhederne at rekruttere fritidsjobbere, dels fordi de unge vil kunne skabe værdi for små- og mellemstore virksomheder og være med til at løse helt konkrete og praktiske opgaver i virksomheden og dels fordi vi tror på, at det er godt for de unge at løfte blikket fra skolebøgerne og allerede i en tidlig alder at få erfaring med at være en del af et kollegialt arbejdsfællesskab på en arbejdsplads. Samtidig kan fritidsjob være med til at lette den unges overgang fra skole- og uddannelse til arbejdsmarked senere i livet. Derfor er vi optaget af, at vi får fjernet unødvendigt bøvl og bureaukrati, som gør det besværligt for virksomheden og den unge at se værdien af et samarbejde omkring et fritidsjob.

Gevinster ved fritidsjob

For den unge

- Letter overgang fra skoleliv til arbejdsliv
- Forebygger mistrivsel og kriminalitet senere i livet
- Grundskoleelever med fritidsjob får højere karakterer, end unge uden fritidsjob
- Bedre forståelse for penge og privatøkonomi (unge med fritidsjob har gennemsnitligt dobbelt så stor opsparing, som unge uden fritidsjob)
- Bedre rustet til at bryde negativ social arv

For virksomheden

- Jeres faste medarbejdere får bedre tid til at løse kerneopgaven ved at få hjælp af fritidsjobberen til konkrete, praktiske opgaver i hverdagen
- Bedre mulighed for at rekruttere fremtidige medarbejdere
- Mulighed for at styrke jeres sociale ansvarlighed og få styrket jeres "S" i ESG

¹ Beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen til Politiken, 13-04-2024

² Kraka Advisory, 2023, Rockwool Fonden, 2022, Den Sociale Kapitalfond, 2017

KAs 8 forslag til færre regler og flere fritidsjob til de unge

1. Dialogbaseret UngAPV
2. Harmonisering af regler for 15-årige
3. Afskaffelse af AM-bidrag for alle under 18 år
4. Mere fleksibel arbejdstid på skoledage — et opgør med 2-timers reglen
5. Kulturændring
6. Fritidsjobpris — både for offentlige og private arbejdsgivere
7. Ny og fokuseret rådgivningsindsats hos Arbejdstilsynet
8. Branchespecifikke inspirationskataloger til SMV'erne

Opgør med bøvl og bureaukrati

I KA deler vi regeringens og beskæftigelsesministerens oplevelse af, at flere af de regler, som regulerer virksomhedernes muligheder for at tilknytte unge i fritidsjob, snarere afskrækker end tilskynder til etableringen af fritidsjobs. Derfor foreslår KA et grundigt eftersyn af de regler, som i dag regulerer de unges og virksomhedernes mulighed for at indgå aftaler om fritidsjob. Det drejer sig først og fremmest om Arbejds miljøloven og Ungebekendtgørelsen. Fx vil det som udgangspunkt medføre et strakspåbud fra Arbejdstilsynet, hvis man lader en 14-årig fejedreng betjene en fejmaskine -også selvom maskinen af sikkerhedsmæssige årsager er indrettet, så man skal have begge hænder på styret, for at maskinen kan køre.³ Det er et benspænd, som blandt andet rammer mange af vores medlemsvirksomheder.

Isoleret set har Arbejdstilsynet ret; fejmaskinen er en maskine med roterende dele, og det er ifølge gældende regler ulovligt for en ungarbejder under 18 år at bruge, men det er jo kun på papiret, at et sådant strakspåbud giver mening. Derfor foreslår KA, at der ryddes op i de gældende regler og at de mest absurde af dem erstattes med en mere dialogbaseret tilgang, som tager udgangspunkt i den konkrete situation og de konkrete opgaver på arbejdspladsen.

Afsættet for en mere dialogbaseret tilgang kunne oplagt være §4 i Ungebekendtgørelsen:

“Ved enhver beskæftigelse af unge, som er under 18 år, skal der, ved valg af arbejdsopgaver og ved arbejdets tilrettelæggelse, drages omsorg for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt”

³ <https://dbr.dk/nyheder/taenk-sig-fejedrengen-maa-ikke-feje>

1. Dialogbaseret UngAPV

Det skal naturligvis fortsat være både sundt og sikkert — også for de unge — at gå på arbejde, og derfor skal afsættet for en revision af arbejdsmiljøreglerne for børn og unge fortsat være, at virksomheden drager omsorg for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Helt konkret foreslår KA, at virksomhederne får mulighed for i samarbejde med den unge at udarbejde en "ungAPV", hvor virksomheden forholder sig til de gældende arbejdsmiljøregler set i relation til de konkrete arbejdsopgaver for den unge i virksomheden. En slags risikovurdering, der dokumenterer, at man som virksomhed har forholdt sig til "gråzoner", som vil kunne opstå på baggrund af reglerne, jf. eksemplet med fejedrengen og fejemaskinen.

I tilfælde af, at "ungAPV'en" ikke lever op til kravet om, at arbejdet skal kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, skal der naturligvis, som hidtil, kunne udstedes sanktioner, herunder strakspåbud fra Arbejdstilsynet.

2. Harmonisering af regler for 15-årige

I dag er reglerne mere restriktive for 15-årige, der ikke har afsluttet 9. klasse end for 15-årige, der har afsluttet folkeskolen. Vi mener, at det bør være den unges alder og ikke hvorvidt vedkommende er omfattet af undervisningspligten eller ej, der skal afgøre, hvorvidt man må betjene en bestemt maskine eller ej.

3. Afskaffelse af AM-bidrag for alle under 18 år

Vi ønsker at motivere flere unge til at tage et fritidsjob, og derfor ønsker vi at øge det økonomiske incitament. Derfor foreslår vi, at AM-bidraget afskaffes for unge under 18 år. I praksis vil det betyde, at de unge ikke skal betale skat, før de evt. har opbrugt deres frikort, hvilket i sig selv vil gøre det mere attraktivt for den unge at tage et fritidsjob.

4. Mere fleksibel arbejdstid på skoledage – et opgør med 2-timers reglen

I dag må unge i den skolepligtige alder maksimalt arbejde 2 timer på hverdage. Det gør det mindre attraktivt for unge uden for de større byer at tage et fritidsjob, fordi gevinsten ved fritidsjobbet "ædes" af lang og ofte dyr transport. Derfor foreslår vi, at unge i den skolepligtige alder får mulighed for at arbejde fx op til 4 timer om dagen.

5. Kulturændring

Det er vores oplevelse, at den største modstand mod at unge fritidsjobber findes i skole- og uddannelsesverdenen. Derfor vil vi opfordre regeringen til at være opmærksomme på denne barriere, når der fremadrettet skal sættes mere fokus på gevinsterne ved at satse på flere fritidsjobs til børn og unge. Der er brug for ambassadører, som i særlig grad kan være bannerførere for en kulturændring, så det at passe skolen og det at have et fritidsjob ikke ses som hinandens modsætninger.

6. Fritidsjobpris – både for offentlige og private arbejdsgivere

Vi ved, at regeringen barsler med en tanke om at indføre en slags fritidsjobpris, hvor virksomheder, som har gjort en særlig indsats for at få flere unge i fritidsjob, kan få mulighed for at vinde en pris.

KA opfordrer i den forbindelse regeringen til at sikre, at en sådan pris ikke forbeholdes offentlige arbejdsgivere, men at også private virksomheder, får mulighed for at række ud efter en sådan pris, hvis de har gjort en særlig indsats for at få flere børn og unge i fritidsjob.

7. Ny og fokuseret rådgivningsindsats hos Arbejdstilsynet

Flere af vores medlemmer efterlyser en lettere adgang til specifik vejledning om regler og vilkår for ungarbejdere. KA foreslår derfor, at Arbejdstilsynet opruster med en enhed, som specifikt har til opgave at vejlede virksomheder i forhold til muligheder for ungarbejdere og fritidsjobbere. For KA er det logisk, at rådgivningen vedrørende fritidsjob placeres samme sted som tilsynskompetencen ligger — dvs. hos Arbejdstilsynet og ikke hos Politiet eller Jobpatruljen.

8. Branchespecifikke inspirationskataloger til SMV'erne

Arbejdstilsynet har i dag en række branchevejledninger, hvor fokus i særlig grad er på alt det, som man ikke må, hvad der er farligt og hvilke sanktioner, man risikerer. KA ønsker at der udarbejdes en række branchespecifikke inspirationskataloger, som kan inspirere den enkelte virksomhed til, hvilke opgaver de kan sætte unge mennesker til at udføre i forbindelse med et fritidsjob.

ARBEJDSGIVERFORENINGEN KA - PLADS TIL SELVSTÆNDIGE TANKER

Yderligere info:

Christian Borrisholt Steen
politisk konsulent i Arbejdsgiverforeningen KA
Direkte: 82 132 126
Mail: christian@ka.dk